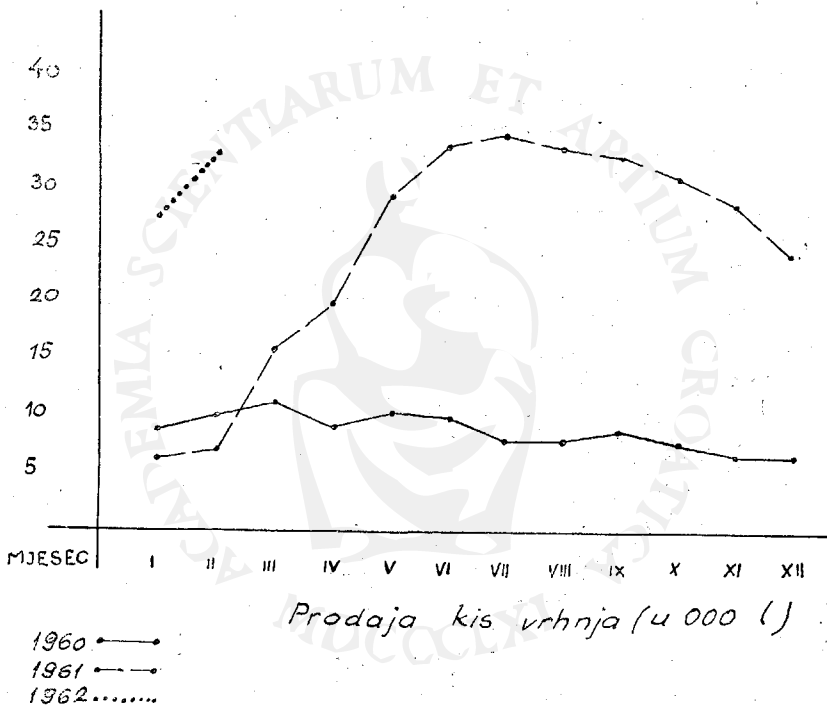

Da je tome tako najbolje govore podaci o prodaji kiselog vrhnja u Zagrebu god. 1960., 1961. i 1962.

Iz grafikona vrlo je lako uočljivo da je prodaja kiselog vrhnja naglo porasla upravo od III mjeseca 1961., kada se počelo s prodajom vrhnja proizvedenog na naprijed navedeni način i da je prodaja u I i II mj. 1962. mnogo veća nego je bila u posljednjim mjesecima god. 1961.

Vijesti

»Mlekarski list« — glasilo mljekarskih organizacija Slovenije — Ljubljana, donosi u br. 4/1961. ove članke:

inž. Franc Kervina: »Put mlijeka kod strojne mužnje«

Franc Štros: »Bohinju je potrebna centralna mljekara«

prof. inž. Josip Urban: »Napredak automatizacije u mljekarstvu«

inž. Jana Prhavic: »O praktičnoj izvedbi reduktazne probe«

Uz to donosi pregled inozemne mljekarske stručne literature, prikaz o značajnosti tržišta s mlijekom i mlječnim proizvodima u Sloveniji 1961. i obavijest sa sjednice Upravnog odbora Poslovnog združenja za mljekarstvo Ljubljana.

Savjetovanje o problemima proizvodnje, prerade i prometa mlijekom. Poljoprivredno-šumarska komora NRH u zajednici s Trgovinskom komorom Hrvatske, Komorom za industriju, rudarstvo, saobraćaj i građevinarstvo te

Šekretarijatom za robni promet NRH organizirala je savjetovanje o problemima proizvodnje, prerade i prometa mlijekom.

Savjetovanju su prisustvovali Čedo Grbić, drž. sekretar za robni promet, Rajka Zečević, predsjednik Trgovinske komore NRH i Jure Bilić, predsjednik Poljoprivredno-šumarske komore NRH.

Na savjetovanju održao je referat inž. Ivo Kuštrak, u kojem je podnesena i na osnovu toga raspravljena problematika u vezi s proizvodnjom, preradom i prometom mlijeka, pa tako

— da je razlika između proizvodne i prodajne cijene mlijeka oko 20 dinara;

— da treba proširiti premiranje i na mlijeko koje se preraduje. Prema prijedlogu Poljoprivredno-šumarske komore NRH zaštitna cijena za mlijeko treba da je 12.50 d po masnoj jedinici, a premija iz saveznih sredstava 10 dinara po litri. Razliku između minimalne zaštitne i otkupne cijene pokrivala bi Direkcija za ishranu;

— mljekarska industrija treba da proširi asortiman svojih proizvoda što bi pridonijelo povećanju potrošnje.

— dugoročni plan o razvoju mljekarstva omogućit će mljekarskoj industriji da preuzima što više viškova mlijeka.

— poljoprivredna dobra treba da intenziviraju proizvodnju mlijeka, jer je jedino na taj način moguće povećati ju i pojeftiniti. Time će se i potrošnja mlijeka i mlječnih proizvoda, koja je kod nas minimalna, povećati.

— kantarenje treba zabraniti, pa će s time u vezi narodni odbori biti prinuđeni da više investiraju za konzumne mljekare.

— treba poslovno povezati proizvođače, prerađivače i trgovce i to tako da bi se i riziko podjednako dijelio.

— trgovačka mreža treba da što više proširi prodajna mjesta za mlijeko i mlječne proizvode (restauranti, kantine i sl.).

(Poljoprivredni vjesnik br. 12/62)

Gondos, M.; Gondos, G.; Maksim, V.; Galotoiu, A.; Gheorghiu, A.; Zarcade, D.:

Uticaj krmnih obroka s raznim sadržajem karotina na kakvoću kravskog mlijeka (Influenta alimentatiei cu nivel diferit in caroten asupra calitatii laptelui de vaca). Lucrarile stiintifice ale institutului cercetari zootehnice. VIII. pp. 117—138. Bucuresti, 1960.

Grupa rumunjskih zootehničara izvela je vrlo zanimljive proizvodne pokuse s muzarama simentalske rase, koje su hranjene s krmom raznog sadržaja karotina. Određivan je sveukupni sadržaj vitamina A u krvi, mlijeku i maslacu. Sadržaj A vitamina je određivan metodom Carr-Price. Kod masti mlijeka određivano je sljedeće: stepen kiselosti, tačka taljenja i tačka skrućenja, index refraktometra, index Polensky i Reichert-Meissel, jodni broj i otpornost na ranjetljivost.

Rezultati: 1) U periodu paše (V—X mjesec) ukupni sadržaj A vitamina u mlijeku je 55.6—204.2 I. E.; u zimskom (X—IV mjesec) 10.1—81.1 I. E.; 2) U zimi, ako se obrocima muzara dodaje na karotinu bogata krma, tada je sadržaj A vitamina u mlijeku 65.65—92.65 I. E.; 3) Sadržaj vitamina A u kolostrumu je 10 puta veći nego u normalnom mlijeku. U mladom mlijeku sadržaj A vitamina opadne nakon 6—10 dana na sadržaj A vitamina normalnog mlijeka; 4) Obrano mlijeko u zimi sadrži A vitamin i karotin u tragovima; 5) U periodu paše (ljetno) je sadržaj topivih i netopivih kiselina veći nego u zimi: Reichert—Meissel broj u ljeti 31, a u zimi 29.1, odnosno Polensky broj u ljeti 38.4, a u zimi 32.2. U zimi mlijeko sadrži više glicerida (24.1) a u ljeti manje (20). Broj peroksidaze zimskog mlijeka iznosi 1.5, a u ljeti 0.61. U ljetnim mjesecima jedan gram masti mlijeka sadrži A vitamina

42.8 I. E., a u zimskim 10.3; 6) Maslac od mlijeka s prirodnih pašnjaka je bolje kvalitete (broj peroksidaze 0.61), a od mlijeka s umjetnih pašnjaka je slabije kvalitete (broj peroksidaze 0.92). 1 g masti maslaca od krava koje pasu na prirodnim pašnjacima sadrži A vitamina 42.8 I. E., a od krava koje pasu na vještačkim pašnjacima je sadržaj A vitamina 34.4 I. E. u 1 g masti maslaca; 7) U zimskim obrocima s karotinskom krmom je broj peroksidaze 0.19—0.75, a bez karotinske 2.30—2.79. U isto vrijeme je sadržaj A vitamina u mlijeku: a) krma s karotinskom komponentom 14.2—22.2 I. E. Maslac žut i ugodna okusa i b) krma bez karotinske komponente 7.2—11.3 I. E. Maslac bezbojan i lakše se kvari.

Dr Josip KOVAČEVIĆ, Zagreb

Iz domaće i strane štampe

Svježi kravljji sir je izvanredni dijetetikum i izvrzni lijek — Švicarski učenjak prof. Kästli navodi ove osobine svježega kravljjeg sira: sadržava manje kuhinjske soli (0,5%), a mlječni šećer, koji potječe od mlijeka, u tom siru je još potpuno djelotvoran. Radi toga preporučuje se trudnicama, koje u hrani trebaju mnogo bjelančevina, ali malo kuhinjske soli. Laktoza u svježem siru povoljno utječe na mikrofloru crijeva. Osim toga svježi kravljji sir sadržava esencijalnu aminokiselinu methionin. To je zaštitna tvar koja sprečava posljedice infekcijske žučice (odebljanje jetara).

Tablete za dezinfekciju — Tt. Steding & Co u Hannoveru proizvela je pod imenom »Stecoritten« tablete za dezinfekciju koje su pogodne za pogone živčanim namirnicama.

Bakterije koje obično dolaze u mljekarskoj industriji uništavaju se unutar 30 sekundi. Upotreba tableta je prikladna za seljačka gospodarstva, jer ne samo da intenzivno raskužuju razno posude, nego ih ne korodiraju, a lako se njima rukuje.

Jedna tableta otopi se u 10 l hladne vode. Time se mogu raskužiti ne samo kante, sita, vodovi, uređaji za mehaničku mližnju i dr., nego i vime. Tablete se tope u vodi uz pištanje i slobodni klor se jednakomjerno razdijeli u vodi.

Kalupi od bijele plastične mase — Industrijsko poduzeće za proizvodnju plastične mase u Assenu (Holandija) proizvodi bijele kalupe za sir od plastične mase.

Spomenuti kalupi imaju ove prednosti:

1. nelomljivi su, ne deru se, lagani su i lako se njima rukuje;
2. s unutarnje strane su glatki, tako da gruš sam od sebe sjeda na dno;

3. rubovi su izvedeni tako, da se smanjuje broj nabora sirnih marama na najmanju mjeru, pa sir bude gladak;

4. poklopac tačno prianja uz kalupe, tako da na siru ne nastaju nabori;

5. plastična masa djeluje izolirajuće, pa se sir polako hladi.

Model kalupa od plastične mase je patentiran.

Spajanje neekonomskih mljekara u Bavarškoj — Prema planu od god. 1956. do 31. III 1960. likvidirano je u Bavarškoj 309 mljekara. Ove su se pripojile većina. Prosječan promet mlijeka po mljekari sada iznosi 9550 l na dan.

Rekordna proizvodnja mlijeka holandske krave — Frizijska krava Clazina 48 dala je dosad 110.000 kg mlijeka. To je najveća količina koja je registrirana u Holandiji. Ona je još u početku god. 1961. davala 15 kg mlijeka na dan sa cca 3,8% masti, a u maju se otelila (17. V).

Trgovina sirom zemalja zajedničkog evropskog tržišta u god. 1960. — Izvoz i uvoz sira zemalja zajedničkog evropskog tržišta iznosio je:

Izvoz

Holandija	109.000	tona
Francuska	30.000	„
Italija	23.000	„
Sav. Rep. Njem.	13.000	„
Ukupno:	175.000	„

Uvoz

Sav. Rep. Njem.	100.000	„
Italija	36.000	„
Belgija	32.000	„
Francuska	16.000	„
Ukupno	184.000	„